

Otazníky kolem Istanbulské smlouvy

Ochranou žen před násilím se zabývá tzv. Istanbulská úmluva, jejíž platnost se v nejbližší době chystá potvrdit Parlament ČR. Podle odpůrců Úmluvy, k nimž patří i čeští a moravští biskupové, obsahuje však dokument nadbytečné ideologické prvky.

ÚHEL POHLEDU

Niny Novákové

Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (známá jako Istanbulská úmluva) byla schválena vládami všech zemí EU. Protože naplňování této smlouvy zasahuje do života jednotlivců, rodin, firem, spolků a samozřejmě státních institucí včetně škol, vyžaduje se také ratifikace parlamentem. Sedm zemí - Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Bulharsko, Řecko, Litva a Lotyšsko - je naléhavě vyzýváno, aby tak učinily do poloviny tohoto roku.

Istanbulská úmluva chce řešit problém násilí na ženách a domácího násilí, ale způsob, jakým toho chce dosáhnout, není přijatelný. Dokument - a to je velmi závažné - staví na mezilidském nepřátelství, na „historickém boji mužů a žen“ a člověka nevidí očima vědy, víry a zdravého rozumu, ale očima ideologie.

Výše jmenované země vesměs zažily totalitu a mají své zkušenosti s „převýchovou“ svých občanů. Zamysleme se proto, zda jejich oddalování ratifikace nazveme staromódním zpátečnictvím či moudrou prozíravostí a uplatněním principu předběžné opatrnosti.

Může zákon nahradit nedostatek lásky?

Každé násilí snižuje lidskou důstojnost, nejen oběti, ale i útočníka. Pro křesťany i všechny lidi patřící k evropské civilizaci je násilí nepřijatelné. Shoda panuje také v tom, že všichni lidé jsou si rovni. Proto uznáváme Evropskou úmluvu o lidských právech, proto naše zákony zakazují a soudy trestají každé násilí. Zásada rovnosti mužů a žen je předávána žákům našich škol. Naše země je také vázána Úmluvou o odstranění všech forem diskriminace žen. Změní podpis další smlouvy smutnou realitu, že násilí ze společnosti nezmizelo a navíc se odehrává i mezi blízkými v rodině? Může zákon nahradit nedostatek lásky?

Už římské právo zdůrazňovalo následující zásady: zákony musí být srozumitelné těm, kteří se jimi mají řídit. Pravidla nesmějí odporovat vyššímu mravnímu principu, ani zdravému praktickému rozumu. Vyzkoušejme tato moudrá pravidla na Istanbulské úmluvě.

Co všechno je v naší kultuře podezřelé?

Ve článku 14 se hovoří o zákazu diskriminace. Používají se tu výrazy: pohlaví, gender, sexuální orientace, genderová identita.

Pojem pohlaví je srozumitelný, pokud má ovšem úmluva na mysli – a není to vůbec samozřejmé – dvě: mužské a ženské.

Slovo gender je v úmluvě vysvětleno tak, jak se již běžně učí ve školách: společensky ustavená role, chování a aktivity, které daná společnost považuje za náležité pro muže ženy.

S pojmem sexuální orientace může být problém – naivně se totiž domníváme, že známe jen její dvě varianty: hetero - a homo- sexuální. Situace se však rychle mění a v „pokrokovějších“ zemích už k jejich výčtu nestačí ani sedm barev duhy.

Nad výrazem genderová identita visí velký otazník; v dokumentu není vysvětlen a každý tak má (včetně mezinárodní a národní komise, s jejíž kontrolní funkcí se po schválení dokumentu počítá) na vybranou: buď jde o postupné přijetí reality „jsem chlapec“, „jsem dívka“, nebo se vychází z konceptu „vybírej si a střídej dle libosti“. Jen pro zajímavost: nadšení zastánci gender ideologie zveřejnili seznam 112 genderů, ke kterým se člověk může podle svého momentálního nastavení hlásit. Znamená to, že abychom doma, ve firmě, ve škole či na úřadech nikoho nediskriminovali, budeme si vzájemně hlásit, kým právě dnes jsme?

Článek 12 požaduje vyvrácení kulturních stereotypů podporujících genderové předsudky. Co všechno bude označeno za nežádoucí? Na ustálených a předvídatelných způsobech chování přece spočívá soudržnost společnosti. Zakážeme rytířské chování, které plyne z úcty k ženě jako nositelce nového života? Změníme pravidla společenského chování? Vyškrtneme ze vzdělávacích programů ohleduplné

chování k dívkám? Zakážeme ve škole přípravu dětí na role v rodině? Změníme mateřštinu se třemi jazykovými rody? Přestaneme děti vychovávat vůbec?

Je to správná cesta k odstranění diskriminace a násilí? Mohou pak ještě školy počítat s důvěrou rodičů, kteří jim svěřují své děti?

Všechny dokumenty o lidských právech jsou neseny důvěrou v přirozenou lidskost, která je v každém z nás. Ideovým základem Istanbulské smlouvy je naopak přesvědčení o trvalém mocenském boji mezi pohlavími. V tomto boji dosud ženy prohrávaly, a tak je čas to změnit. Při násilí na ženě se připouští pouze genderový základ. Smlouva přikazuje, abychom v našem trestním právu opustili současný trend: vždy hledat smírné alternativy, než začneme trestat.

Můžeme my, věřící i nevěřící reprezentanti evropské kultury, dopustit, abychom se vrátili v historii zpátky do dob, kterými jsme – velmi bolestně a často zahanbujícím způsobem – prošli? Chceme narušit princip spravedlnosti, o který se opírá moderní stát? Chceme hledat a nacházet nepřítele v druhém pohlaví?

Křesťanství do naší kultury vložilo princip láskyplného přátelství, schopnost odpouštět a dávat i zbloudilým šanci. Společenství našich bližních stojících mimo církve přijalo za své řadu křesťanských principů, které dnes tvoří základ společné kultury. Máme-li my věřící blíže k jednomu z pramenů kultury, máme také odpovědnost za jeho budoucnost.

Svým souhlasem zaváže Parlament nás všechny. Budou následovat změny ve výchovném a vzdělávacím programu našich škol, podpoří se napětí ve vztazích na pracovištích, služby, které poskytují křesťanské organizace rodinám, budou v rozporu se smlouvou.

Každý ze zbývajících sedmi států se může pokusit zastavit a zvrátit nebezpečný trend, který spustila, snad z nepozornosti, většina evropských zemí. Není to nemodernost, je to prozíravost.

Autorka je bývalou poslankyní, v tématu Istanbulské smlouvy zastupuje ČBK.